

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: KFI -Cirkusz Design Művészet				
A kurzus oktatója: Antalóczy Tímea, PhD E-mail cím: antaloczy@mome.hu Technikus: Tóta András (MOME)				
Kód: B-KF-401-ELM 232401-01 és M-KF-301 232401-01	Tantervi hely: ES BA, MA Hely/idepont: MOME - MO17 és NCK - külső helyszín Péntek 11.20-14.20	Javasolt félév: 1-4	Kredit: 5	Tanóraszám: 4 Egyéni hallgatói munkaóra: 6
Kapcsolt kódok:	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e?	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): Ezzel párhuzamosan folyó Speciális elméleti ismeretek BA				
<p>A tantárgy célja a cirkusz történetének, társadalmi funkcióinak, kulturális/művészeti életének vizsgálata, az ott működő vagy éppen tervezés alatt álló művészeti projektek elméleti és gyakorlati hátterének megismerése, lehetséges tovább- illetve újragondolása. Mindez vendégoktatók (Császár Adrienn, Dévényi Dalma, Lublós Zoltán, Réthely -Prikkel Tamás, Vágó Réka) jelenléte mellett válik kivitelezhetővé. Az egyes témák köré épülő workshop alkalmak során ex-katedra előadások, órai feladatok, terepmunka, és hallgatói prezentációk váltakoznak. Cél, hogy a cirkusz világára komponált elméleti/alkotói ötletek, a kiírásban szereplő feltételekhez, témákhoz kapcsolódva valósuljanak meg, azaz a hallgatók a cirkusz világát, szellemiségét, hagyományait alaposan megismerve készítsék el koncepcióikat. A Nemzeti Cirkuszművészeti Központban dolgozó, a cirkusz világát jól ismerő és értő szakemberek (Fekete Péter, Joó Emese, Martonosi Attila, Szonday Szandra, Petró Eszter) előadásai vagy a velük folytatott beszélgetések során az egyes projektcélok és a várt eredmények meghatározása, a megvalósításhoz szükséges módszertan elsajátítása, gyakorlása is fontos ambíció. A kurzus során a tantermi szemináriumok mellett szükségszerű egyéni, illetve csoportos félévközi, a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ intézményeiben végzett terepmunka, előre megbeszélte szempontok szerint. (Az elmúlt két félévben, a speciális elmélet kurzusok keretében szerzett tapasztalatok már a KFI kurzus előzményének/előkészítésének is tekinthetőek.)</p>				
<p>Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetencia) TUDÁS: Érti a szűkebb szakterületén kívüli vagy szélesebb összefüggéseket, felvetéseket, megközelítéseket. Ismer szakterületén túli vagy szélesebb problémavilágokat, megközelítéseket, megoldásmódokat. KÉPESSÉG: Szakterületén túli vagy szélesebb gondolkörökben tájékozódik. Kommunikál szakterületén túli vagy szélesebb gondolkodásmóddal rendelkezőkkel. ATTITÚD: Nyitott saját szakterülete határainak átlépésére. Törekszik más területeken történő tájékozódásra, ismeretszerzésre. AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉGVÁLLALÁS: Önállóan tájékozódik szakterületén túli ismeretekről. Szakmai támogatás mellett, együttműködik más gondolkörök képviselőivel.</p>				
<p>A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: A cirkusz kultúrtörténetének rövid áttekintése, a cirkusz régi/új megjelenési formáinak, műfajainak, változó társadalmi szerepének, kommunikációjának vizsgálata. Részletes program I. alább. Részletes szakmai tematika/leírás/brief 13 hétre lebontva (a témák sorrendje változhat a szemináriumi diskurzus tükrében). A Hallgatói témák, koncepciók egyeztetése folyamatosan zajlik.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. szeptember 8. Cirkusz Design Művészet – bevezetés - Helyszín: MOME 2. szeptember 15. A cirkusz, mint inspiráció. Előadás a Fővárosi Nagycirkuszban (Fekete Péter) 3. szeptember 22. Cirkusztörténet: Műfajok, Terek, Előadó/művészek, Karakterek, zsanerek. (Joó Emese, Szonday Szandra) 4. szeptember 29. Állatokról és emberekről. Szelídidomítás (Petró Eszter) 5. október 6. Témaválasztás/konzultáció 6. október 13. Rendhagyó órák a cirkuszban (Fábián László, Petró Eszter) 7. október 20. Kurzushét 8. október 27. Terepmunka 9. november 3. Konzultációk/prezentációk a hallgatói témákról 10. november 10. A cirkusz közönsége és közössége. A cirkusz, mint empátikus művészet. 11. november 17. A jövő cirkusza. Tradicionális és új cirkusz helye a világban 12. november 24. Konzultációk/próbaprezentációk a hallgatói munkákról 13. december 1. Záró Prezentációk 				
<p>Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai: A hallgatók a kurzus előadásai mellett egyénileg és kiscsoportokban dolgoznak, kutatnak, projectfeladatokat teljesítenek. A féléves projektfeladat az egyéni és csoportos tevékenység folyamatos dokumentálása (jegyzetek, fotók, videók), az eredmények (projectötletek) és a kutatás menetének félév végi prezentálása (a félév során</p>				

választott témakörből, ajánlott és gyűjtött irodalmak/közvetlen tapasztalatok alapján). A tanulás környezete: tanterem (MOME – B103) és külső helyszínek (Nemzeti Cirkuszművészeti Központ intézményeiben és esetlegesen az utazó cirkuszok közegeiben végzett terepmunka).

Értékelés - Az értékelés szempontjai:

- jelenlét (max. 3 igazolt hiányzás)
- aktív részvétel az órákon
- félévközi feladatok megvalósítása (tartalom) és a bemutatás módja
- év végi feladat megvalósítása (tartalom) és a bemutatás módja

Az érdemjegy kiszámítása

- aktív részvétel az órákon (30%)
- feladatok (30%)
- év végi feladat teljesítése (40%)

Ajánlott irodalom

Fekete Péter (2022): *Cirkuszi utak a 21. században*. In: *Magyar Kultúra, Álom*, 2022/1. 90-91.

Joó Emese (2020): *Múzeum a cirkuszban, cirkusz a múzeumban*. In: *múzeumcafé* 79. Pop – kultúra és tömeg. 2020/5. szeptember-október 118-129.

Joó Emese (2022): *Produkció! A porondon a cirkuszmúzeum* In: *Magyar Kultúra, Álom*, 2022/1. 92-97.

Karinthy Frigyes *A cirkusz*. <http://www.mek.iif.hu/porta/szint/human/szepirod/magyar/karinthy/cirkusz/cirkusz.htm>

Könyöt David (2022): *A nevetésnek nincs színe, vallása, neme, egyszerűen csak jó*. In: *Magyar Kultúra, Álom*, 2022/1. 98-103.

Lakos Anna (2002) *Az új cirkusz felé: Színház és cirkusz kölcsönhatásának aspektusai*, *Színháztudományi Szemle*. 34. 2002/155-169.

Moholy-Nagy László (1978): *Színház, cirkusz, varieté*. In: *A Bauhaus színháza*. szerk.: Kocsis Róza. Bp.: Corvina

Szonday Szandra (2022): *Több mint verseny – inspiráció. A cirkuszfesztiválok szerepéről*. In: *Magyar Kultúra, Álom*, 2022/1. 108-112.

Tónagy Péter (szerk.) (2007): *Cirkuszkutatás 2006-2007*. Bp., Jászöveg., uő. *Cirkuszkutatás 2008-2009* (2009).

Voigt Vilmos (2006): *Magyar cirkusztörténet. Iskolakultúra* 2006/9.

Voigt Vilmos: *Mi is a cirkusz?* (2009) 2000 című folyóirat - <https://ketezer.hu/2009/08/mi-is-a-cirkusz/>

Circus Flow. Kortárs művészeti tárlat, kiállítási katalógus, 2021.,

További hasznos felületek/kiadványok

Cirkopédia – a manézs művészete <https://circuschool.hu/cirkopedia/>

<https://cirkusdesign.hu/>

Filmek *Mi ez a cirkusz?* (2017), *Adj vizet az elefántnak!* (2011), *A cirkusz világa* (1964), *Trapéz* (1956), *Fehér tenyér* (2005), *Aglaja* (2012), *Országúton* (1954), *Pillangó cirkusz* (2009), stb.

Egyéb információk:

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

Tanórán kívüli konzultációs időpont: kedd 16.40 – 18.00 előzetes bejelentkezés szükséges. Helyszín: M_-131 előtere. Kapcsolatfelvétel: az antaloczy@mome.hu vagy +36 20 973 0002